

VAIKEUSASTE:

Lautojen "punominen" on vaikeinta, mutta se onnistuu hyvin vipulaudan avulla.

AJANKÄYTTÖ:

3 osion tekoon menee noin 2-3 päivää + kuivumisaika

HINTA:

Noin 40 €/osio

Uusi aita on punottu halvoista aitalaudoista. Tästä huolimatta se on näyttävä ja hyvin suunniteltu.

Puno vankka aita

Punomme laudoista hienomman ja vankemman aidan kuin kaupan hennoista valmiselementeistä saisi.

Puutarhan tuulensuoja-aidasta tulee helposti massiivinen ja seinämäinen, jos sen rakentaa laudoista, ja hieman hutera, jos sen kokoa ostettavista valmiselementeistä.

Hyödynnämme molempien ratkaisujen parhaat puolet rakentamalla aidan alusta alkaen itse ja punomalla sen halvoista, mutta vankkoista kuusilautoista.

Aita kestää yhtä hyvin kuin lauta-aita mutta vaikuttaa kevyemmältä ja näyttää ilmeikkäältä kaarevine linjoinen. Lisäksi tiivis aita estää tuulta tehokkaasti. Jos joku säleistä joskus vaurioituu, sen voi uusita, toisin kuin valmiseratkaisuissa, joissa jouduttaisiin vaihtamaan koko osio uuteen.

Tee osiot valmiiksi

Tolpat sahataan yläreunasta 15°:n kaltevuuteen, jotta sadevesi valuu niiltä alas.

Myös aitalaudat sahataan 15°:n kaltevuuteen molemmista päistään, jotta vesi ei jää makaamaan niiden päälle vaan valuu varmasti lautojen alareunasta.

Työn voi tehdä käsisahalla, mutta se sujuu paljon nopeammin ja tarkemmin katkaisu-/jiirisahalla. Harva saha sahaa tolpan kertosahauksella, mutta tämä ei haittaa, sillä tolpat viistetään joka tapauksessa kahteen suuntaan.

Mittaamisen sijaan viillon aloituskohta siirretään suora-kulmaimen avulla.

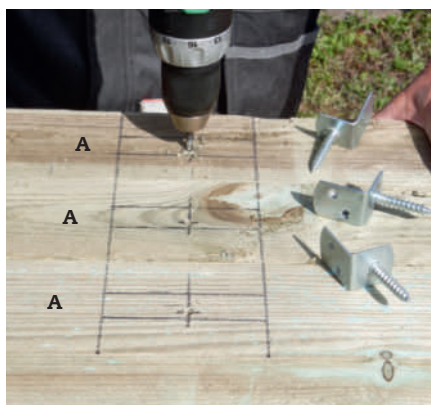

3 Sahaa samaan tapaan tolpan (A) vastakkaiselta sivulta samaan syvyyteen, niin pää viistää kauniisti kahteen suuntaan. Siirrä merkintä suorakulmalla.

VINKKI: Vie terä merkikohtaan, ennen kuin käynnistät koneen, niin näet, mihin terä osuu.

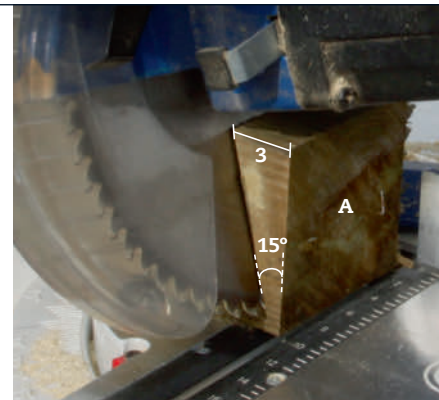
1 Viistä aitalaudat (C) 15°:n kulmaan molemmista päistä. Valmista kiinteä stoppari, niin voit sahata kaikki laudat 170 cm pituuteen toisella sahauksella. Sahaa tämän jälkeen vaakapalkit (B) suoraan kulmaan niin, että niiden pituudeksi tulee 121,5 cm.

4 Merkitse 25 mm paksujen vaakapalkkien (B) paikat tolppiin (A).

Katso, missä kiinnityshelojen ruuvien paikat ovat ja esiporaa reiät.

VINKKI: Aseta tolpat tiiviisti, jotta yläreunat ovat tasan, ja siirrä poikkimitat suorakulmalla.

2 Sahaa tolpat (A) ensin yhdeltä sivulta. Sahaa 15°:n viilto noin 3 cm päähän tolpan reunasta, enintään puoli-väliin tolppapaksuutta. Terä ei yllä kokonaan puun läpi, mutta se ei haittaa.

Jakoavaimella on hyvä ruuvata helat kiinni tolppiin.

5 Kierrä helat reikiin. Tämä on helpoin tehdä jakoavaimella. Koska esimerkin aita tulee kiinni taloon, myös talonkulmaan kiinnitetään kolme helaa. Korkeudet siirretään tolppaan. Esimerkissä helat kiinnitetään kiviseinätulppien avulla.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet yhteen osioon:

100 x 100 mm painekyllästettyä mäntyä:

- 1 tolppa (A), 270 cm (+ 1 aloitukseen)

28 x 120 mm painekyll. terrasilautoja:

- 3 vaakapalkkia (B) á 121,5 cm

16 x 100 mm painekyll. kuusta:

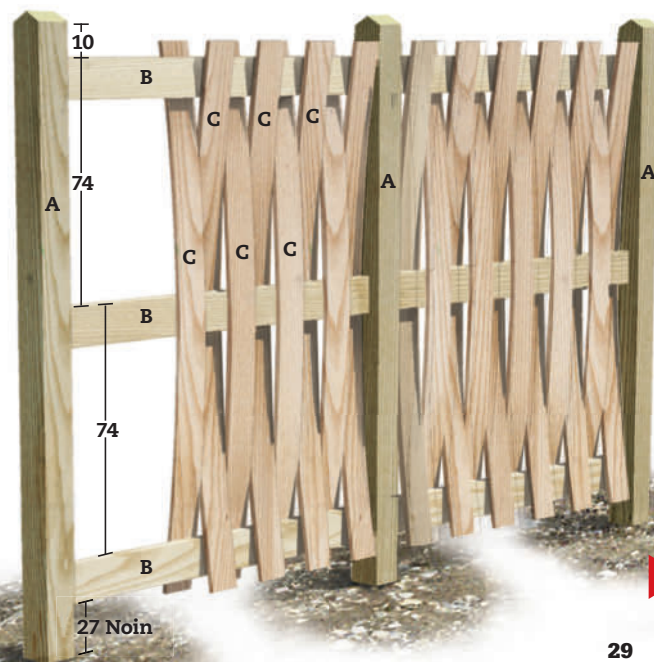
- 11 aitalautaa (C) á 180 cm

Lisäksi:

- 6 säleaitahelaa
- Ruostumattomia ruuveja ulkokäyttöön: 4 x 25 mm, 4 x 40 mm ja 5 x 100 mm
- Kuivabetonia
- Puunsuojaa

Aitaa ei voi juuri helpommin rakentaa: Pystytä tolpat (A), kiinnitä vaakapalkit (B), oikaise runko, tamppaa maa ja puno laudat (C) paikoilleen.

Vaakapalkkien pituus on sovitettava niin, että aidan osiot ovat yhtä pitkiä. Yksittäinen osio ei saisi olla pidempi kuin 180 cm.

Pystytä runko

Nyt tolpat, vaakapalkit ja aitalaudat ovat valmiit koottaviksi yhteen, mutta tätä ennen tolpat asennetaan irralleen maahan. Näin voimme sitoa tolpat palkkeihin, oikaista kaikkiin suuntiin ja kiinnittää ne vinojäykistäjiin, ennen kuin maan niiden ympäriltä täytetään.

Jotta tolpat seisoisivat vakaammin, voit ruuvata laudanpätkät tolppien maan puoleiseen päähän. Tässä tolppien ympärille kaadetaan hieman kuivabetonia, jolloin betonista saadaan yksi tai kaksi tolppaa hyvin tukevaa "kaulusta". Betoni on helpointa ostaa valmiina, mutta edullisempaa sekoittaa itse yhdestä osasta sementtiä ja 3 osasta hiekkaa.

1 Kaiva tolppille kuopat. Niiden pitää olla on 30 x 30 cm suuria ja 85 cm syviä (routasyvyys huomioiden), jotta aidasta tulee vakaa. Paikkaa voi olla hieman hankala merkitä naruin ja kepein, esimerkissä tolppien sijainnit on piirretty lautoihin tämän sijaan.

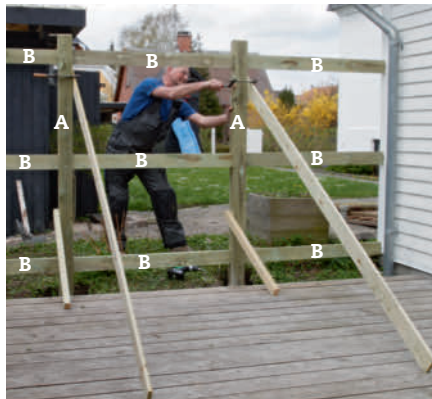
Yhdistä tolppa ja vinojäykiste puristimella, niin voit helposti säätää tolpan sijaintia.

2 Laita ensimmäinen tolppa (A) kuoppaan. Yhdistä se taloon 4 x 25 mm ruuvilla ylä- ja alavaakapalkista (B). Kiinnitä vinojäykisteet (X) tolppasta maahan iskettyyn keppiin tms. ja täytä kuoppaa hieman, jotta voit oikaista tolpan korkeuteen.

Toinen ruuvi kiinnitetään helaan vasta sitten, kun vaakapalkit ovat vaaterissa.

3 Asenna keskimäinen vaakapalkki ja lukitse kaikki helat kahdella ruuvilla, kun kulmat ovat paikoillaan. Oikaista tolppaa niin, että se seisoo pystysuorassa ja myötäilee talon julkisivua.

4 Tee toisten osioiden rungot samaan tapaan. Kaikki osiot voi olla hyvä yhdistää ja jäykistää kunnolla vinojäykisteillä. Näin voit keskittyä kuoppien täyttöön.

5 Myös aidan alareunaan tulee vinojäykisteet, jotta tolpat eivät siirry, kun kuopat täytetään maalla ja betonilla. Laita kuoppaan ensin maata, sitten 10 cm betonia, 30–40 cm maata ja jälleen 10 cm betonia ja lopuksi maata pinnalle.

VINKKI

Tolppien ja lautojen yläreunat on viistetty 15°:n kaltevuuteen, jotta vesi valuu hyvin alas. Tämä on erityisen tärkeää, jos puu on käsitelty puunsuojalla, joka estää kosteuden pääsyn puuhun.

6 Kaada betoni jauheena kuoppaan, jotta voit tampata sen kuten maata tampataan. Betoni imee seuraavien päivien ja viikkojen aikana maasta kosteutta ja kovettuu kahdeksi vankaksi kaulukseksi, jotka pitävät tolpan paikallaan.

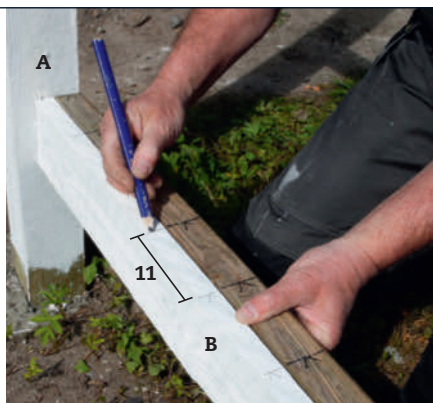
7 Poista kaikki vinojäykisteet ja käsittele runko puunsuojalla. Sivele myös kaikkiin aitalautoihin (C) pari kerrosta puunsuojaa. Anna aineen kuivua viikon verran, jotta lautojen pinnat eivät vaurioidu, kun ne pujotellaan paikoilleen.

Puno aita

Aitalautoja on vaikea saada pujotettua paikoilleen ilman apuvälinettä. Itse tehdyllä vipulaudalla ja lekalla työ helpottuu. Vipulauta on sahattu 21 x 92 mm höylätystä laudasta metrin mittaan. Vipulaudan toisen pään yhteen sivuun tehdään lovi, joka kiinnittyy palkkien yläreunaan. Näin aitalauta saadaan pujotettua alas oikealta puolelta alapalkkia.

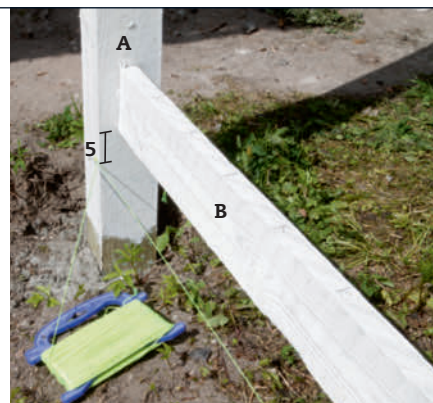
Voit työstää U-mallisen metallisuojan lautojen päälle, jotta ne eivät vaurioidu, kun niitä naputellaan paikoilleen.

Lautojen paikat heittelevät hieman leveyssuunnassa, joten asetamme ne ensin 11 cm välein ja oikaisemme ne lopuksi niin, että ne sijoittuvat tasavälein.

1 Merkitse palkkeihin (B), miten yksittäiset laudat (C) sijoittuvat niille.

Mittaamisen sijaan mittaamme ja piirrämme merkit lautaan ja siirrämme mitat jokaiseen vaakapalkkiin. Nuolet osoittavat, kumpaa merkin reunaa vasten lauta tuetaan.

2 Viritä tolppien (A) väliin naru, jonka mukaan vaakapalkkien sijainti korkeussuunnassa voidaan oikaista. Aseta naru 5 cm päähän alimmasta vaakapalkista (B). Se näkyisi helpommin, jos se olisi laudan päällä, mutta tällöin se olisi tiellä.

Vipulaudan lovisivu käännetään alaspäin alavaakapalkkia vasten.

Kitkuta vipulauta irti heti, kun lauta on varmasti alavaakapalkin takana.

Laudan päätä suojataan U-muotoisella hatulla.

Lautojen leveys vaihtelee hieman, joten säädä lautoja lopuksi.

3 Puno lauta (C) paikoilleen. Aseta vipulauta niin, että sen lovi tarttuu alavaakapalkin (B) yläreunaan. Aseta lauta C paikoilleen niin, että se tulee yläpalkin taakse ja keskivaakapalkin eteen. Paina vipulautaa ylöspäin, kunnes se ottaa lautaan kiinni.

4 Napauta laudan C yläreunaan, samalla kun painat vipulautaa sisään. Heti kun olet saanut aitalaudan pari senttimetriä vaakapalkin taakse, kitkuta vipulauta irti, sillä tämän jälkeen sitä on hyvin hankala enää saada irrotettua.

5 Lauta (C) naputetaan paikoilleen vastakkaiselta puolelta. Siirry toiselle puolelle aitaa ja napauta lautta alaspäin parin millin päähän narusta. Oikaise laudat myös sivusuunnassa merkkien mukaan, jotta lautaväleistä tulee yhtä isot.

6 Kiinnitä kaikki aitalaudat 4 x 40 mm ruuveilla ylimpään ja alimpaan vaakapalkkiin. Vaikka olisit merkinnyt paikat, odota, että kaikki laudat ovat paikoillaan, sillä niiden leveys vaihtelee hieman. Raot on parasta tasata silmämääräisesti.

Paikkaamaalaa lautoja kolhiintuneista kohdista, niin aita pysyy kunnossa monta vuotta.

